

ОТЧЕТ

ЗА ДЕЙНОСТТА НА ДЪРЖАВНАТА АГЕНЦИЯ ЗА БЪЛГАРИТЕ В ЧУЖБИНА ПРЕЗ 2012 ГОДИНА

Дейността на Държавната агенция за българите в чужбина (ДАБЧ) през 2012 г. е осъществявана в съответствие със стратегическите цели, поставени пред институцията: *подобряване на демографското състояние на българската нация; запазване и развитие на националната, културната и духовната идентичност на българите по света; разпространение на положителния образ на България, на българската култура и история по света.*

I. Съхраняване и укрепване на идентичността и културата на българските общности зад граница

Приоритетно място в дейността на ДАБЧ заема удостоверяването на българския произход на сънародниците ни, кандидатстващи за придобиване на българско гражданство, както и за постоянно и продължително пребиваване на територията на Република България. Тази дейност в ДАБЧ се осъществява от звено за административно-правно обслужване. Тя се изразява основно в обработката на преписки, образувани в агенцията и постъпили от консулските служби на Р България в съответните страни, експертна оценка на данните за българския произход на заявителите и последващо издаване на удостоверения за български произход.

През отчетния период е доусъвършенствана електронната система и регистър като е въведен нов модул с достъп до него чрез интернет. Всички лица, желаещи да подадат документи за издаване на удостоверения, се регистрират предварително по електронен път и подават он-лайн заявленията си, които са дублирани и на хартиен носител. По такъв начин звеното за административно обслужване разполага предварително с данните на заявителите в електронен вид, което позволява да се съкрати времето за обработка от 30 календарни дни до един работен ден. Системата работи на квотен принцип като към края на отчетния период фиксираната квота за подаване на заявления е 70 човека на ден.

През 2012 г. са приети общо 16 488 заявления. Броят на издадените удостоверения е общо 28 393. Най-голям е броят на подалите заявления от Република Македония /9 849/, следвани от Молдова /2 664/, Република Сърбия /1039/. За същия период броят на издадените удостоверения на лица от посочените държави е както следва: Република Македония 17 343, Република Молдова 4952, Република Сърбия 1807.

През 2012 г. е продължена работата по изработването на проект за Закон за българите и българските общности извън Република България. На официалния сайт на ДАБЧ е публикувана информация за посочения проект и мотивите към него (29.06.2012 г.). Текстът на законопроекта е изпратен до всички електронни адреси на организационните структури на българските общности в чужбина, налични в електронния регистър на агенцията, с молба за предложения, становища, бележки и препоръки. По разпореждане на председателя на ДАБЧ, всички получени предложения, становища и препоръки са предоставени на Парламентарната комисия по културата, гражданското общество и медиите в Народното събрание. През месец юни законопроектът е приет от МС и внесен за разглеждане в Народното Събрание.

Изпълнител: *В. Димитров*

През м. април 2012 г. от ДАБЧ е разработен Проект на рамка за Национална стратегия към българите по света. Два месеца по-късно той е разгледан на заседание на Съвета за култура, духовно развитие и национална идентичност към Президента на Република България Росен Плевнелиев. Заседанието е посветено на проблемите на пълноценния диалог и сътрудничеството със сънародниците ни зад граница. Към настоящия момент работата по Националната стратегия продължава в работна група, в която са представени ПК на заместник-министър председателя и министър на финансите Симеон Дянков, ДАБЧ и други институции.

Националната стратегия към българите по света е обект на внимателно обсъждане сред участниците в Конференцията „Политики за българите в чужбина”, организирана в сградата на Европейския парламент в Брюксел под патронажа на вицепрезидента на Република България Маргарита Попова през м. ноември 2012 г. На форума, проведен с участието на председателят на ДАБЧ Росен Иванов, присъстват около 200 представители на българските общности в 23 държави: български културни сдружения, български училища и медии в чужбина, както и личности с успешно кариерно развитие в съответните страни, български евродепутати от различни политически семейства.

1. Традиционни прояви с цел подпомагане на образованието, съхраняване на езика, историята, етническата памет и култура на българските общности

В началото на календарната 2012 г. е изготвена програма на ДАБЧ за организиране на инициативи, посветени на съхраняването на националната идентичност, културата и традициите сред българските общности по света. Програмата е съобразена с отбелязването на бележити дати и личности от националния ни календар, с юбилейни годишнини на български организации, училища и медии по света, както и със значими събития от живота на сънародниците ни в отделен регион. Уточнени са параметрите на сътрудничество с Историческия факултет на СУ „Св. Климент Охридски” за 2012 г. като акцентите са поставени върху исторически формираните се български общности в Европейския Югоизток. През целия отчетен период на административния сайт са публикувани всички изпратени от сдруженията материали по повод на техни прояви, а за самостоятелно организирани от агенцията са изготвени собствени информации.

Осъществено е посещение в Босилеград за участие в поклонението по случай годишнината от гибелта на Васил Левски, традиционно отбелязвана на 19 февруари. Оказано е съдействие на българските организации в чужбина за честването на Националния ни празник 3 март и на Деня на българската просвета и култура и на славянската писменост 24 май като са предоставени материали, а тържествата са отразени в електронния портал „Родина”.

По-важни инициативи през отчетния период са:

1.1. По повод Националния празник на България 3 март

На сайта на ДАБЧ в портал „Родина” е публикувана статия за 134-та годишнина от Освобождението и поредица от материали, отразяващи тържествата, организирани от българските културни сдружения за 3 март в различни региони по света. Те включват: чествания в Лисабон, организирани в престижния дворец Фош с концерт класическа музика; в Саарбрюкен, Германия, с включването на новото българско училище към Германски-българското дружество; празничен концерт в Българския културен институт „Дом Витгенщайн” във Виена с участието на хор „Кантилена” от гр.

Велико Търново и оперните певци Ива Йонова и Христофор Йонов; чествания за 3 март в различни градове на Испания, организирани от многобройните български асоциации и училищата, създадени към тях; инициатива на Българо-колумбийската фондация "Алианза", събрала българската общност от Богота, както и колумбийци, завършили висше образование в България и бенефициенти на програмата за студентска мобилност; тържество в Буенос Айрес, организирано от Аржентинско-българската фондация; традиционно отбелязване на националният празник от членовете на Културната асоциация на българите в Бразилия, в голямата си част потомци на бесарабски българи - там честването на 134-та годишнина от Освобождението е последвано от прожекция на документален филм за българската църква в Болград.

1.2. По повод 24 май

• **Втори фестивал на съвременно българско кино, Одеса**

ДАБЧ е съорганизатор на фестивала, проведен в сградата на Всеукраинския център на българската култура със съдействието на Генералното консулство на Република България в гр. Одеса и Асоциацията на българите в Украйна. Съдействие е оказано също от Одеската областна държавна администрация и Националният филмов център към българското Министерство на културата. Провеждането му е от особена важност за популяризирането на съвременната българска култура сред нашата диаспора там, която днес наброява повече от 50 хиляди българи, а в Одеска област е над 150 хиляди, както и за развитието на културните връзки между България и Украйна. Сред гостите на Фестивала от украинска страна са представители на Управлението на културата и туризма към Одеската областна държавна администрация, представители на български обществени, младежки и студентски организации от града и региона. Прожекциите на филмите са проведени от 23 до 29 май 2012 г., като част от проявите съвпадат с честването на 24 май.

• **Среща с българи - писатели от Сърбия**

Срещата е проведена в Столичната библиотека на пл. „Славейков” в края на м. май 2012 година. Специални гости на литературното четене са представители на различни поколения български творци в Сърбия: Денко Рангелов, Стефан Костов, Наташа Панич и младата, но талантлива Ина Симеонова. Събитието е отразено по Радио „Алма Матер” и в сайтовете на ДАБЧ.

• **Участие в инициативи на сънародниците ни във Валенсия и Хатива**

В рамките на посветения на 24 май Месец на българската култура е проведен Трети събор на българите от региона (6 май) с медийната и логистичната подкрепа на ДАБЧ. Участват фолклорните състави „Веселие” - Валенсия, „България” - Палма де Майорка, „Българи” - Хатива, „Българска роза” - Валенсия. Главен организатор е Асоциация „Бялата лястовица” във Валенсия. Организирана е изложба „Българските будители”, подредена във Валенсия в края на м. май, предоставена от ДАБЧ. В заключителния етап на Месеца на българската култура е осъществено посещение на тържествата от председателя на ДАБЧ и отговарящия за българската общност в Испания експерт на агенцията. Проведени са срещи с българските асоциации и учителите от българските училища „Родолубие”, „Васил Левски”, „Св. Иван Рилски” - Хатива и училището в Кастейон. С паметния медал „Паисий Хилендарски” са удостоени Сийка Модиева, председател на Асоциация „Бялата лястовица”, Валенсия, и Ваня Пенчева, председател на Асоциация „Балкан” – Хатива.

1.3. По повод 29 октомври, Ден на бесарабските българи

- **Изложба „Българите в Бесарабия. 200 години от преселването”**

В продължение на активното сътрудничество на ДАБЧ с Института по етнология и фолклористика с етнографски музей (ИЕФЕМ) при БАН, е организирана изложба по случай 200-годишнината от преселването на бесарабските българи. Експонатите са представени в девет зали на Етнографския музей в София и включват : национални костюми на българите в началото на процеса на преселването, сечива, предмети на бита, костюми от 40-те, 50-те, 60-те и 70-те години на ХХ век. (м. септември)

- **Съдействие за честване на Деня на бесарабските българи (29 октомври)**

Празникът е отбелязан в читалище „Славянска беседа”. Организиран е от Културно-просветното дружество за връзки с бесарабските и таврийските българи "Родолубец", дългогодишен партньор на агенцията. Предоставени са материали на гостуващия български фолклорен състав от Република Молдова. Събитието е отразено на сайта на ДАБЧ заедно с подробна информация за възникването и историята на празника.

2. Честване на бележити годишнини

През отчетния период ДАБЧ участва в работата на инициативните комитети по отбелязването на 175-годишнината от рождението на Васил Левски и 100-годишнината от Балканските войни. На сайта на ДАБЧ са публикувани материали, посветени на 60-годишнината от смъртта на Христо Татарчев, 140 години от рождението на Гоце Делчев и 150 години от трагичната смърт на братя Миладинови. Публикувана е статия във връзка със 100-годишнината от рождението на Антон Лебанов, един от най-изявените банатски българи през миналия век.

- **Отбелязване на 100-годишнината от смъртта на Пенчо Славейков в Брунате, Комо**

Организирано е в общинската библиотека на Брунате, където е и паметникът на поета. ДАБЧ участва в подготовката на инициативата с осигуряването на медийния партньор - националният седмичник за образование и наука „Аз Буки” и на концертната програма. Главен организатор е Културна асоциация “Пенчо Славейков”. На официалното откриване е признесена реч от кмета на Брунате Давиде Будини, придружен и от представители на общината. Председателят на ДАБЧ Росен Иванов поднася поздравителен адрес от името на Бойко Борисов, министър-председател на Република България, и връчва благодарствено писмо от името на Даниела Петрова, председател на парламентарната Комисия по културата, гражданското общество и медиите. Изнесен е рецитал по стихотворения на Славейков, изпълнени на български и италиански език. В програмата участват децата от Българско училище към БПЦО “Св. Св. Кирил и Методий” в Рим. В памет на българския поет е изнесен едночасов концерт за сопрано, тромпет и пиано от музикално трио “София”. (10 юни)

- **Чествания по повод 100-годишнината от откриването на мястото на погребението на Кан Кубрат, с. Мала Перешчепина, Полтавска област, Украйна**

Официални гости в тържествата от българска страна са заместник-председателят на Народното събрание Павел Шопов и депутати - членове на парламентарната групата за приятелство с Украйна, посланикът на България в Украйна Красимир Минчев, както и представител от ДАБЧ. В рамките на Събора е проведена научнопрактическа конференция в Полтавския художествен музей. На форума официално е представен проекта за изграждане на Мемориален комплекс на Кан Кубрат в покрайнините на с. Мала Перещепина, с идеята това да стане място на всеобщо поклонение на всички българи. След конференцията, в Градската художествена галерия е открита изложба на български и украински творци и е организирана литературна вечер с участието на български и украински поети и писатели. Празникът е уважен от големи групи българи от няколко града в България, представители на български дружества от Унгария, Румъния, Испания, Франция, Италия, Русия, както и представители от всички български дружества в Украйна (Одеса, Запорожка област, АР Крим и други места). До събора са изпратени поздравителни писма от сънародници в Канада, САЩ и Австралия. На официалното откриване на тържествения концерт е поднесено поздравление от името на председателя на ДАБЧ. В рамките на посещението представителят на агенцията се среща с ръководствата на Конгреса на българите в Украйна и Асоциацията на българите в Украйна, както и с президента на Международния благотворителен фонд „Кан Кубрат“. (м. август)

- **Честване на 400-годишнината от рождението на архиепископ Петър Парчевич**

ДАБЧ е съорганизатор на тридневните тържества, проведени в Чипровци с участието на председателя на агенцията. В програмата са включени тържествен молебен в католическия храм, научна конференция и културни прояви. Предоставени са средства на Община Чипровци за посрещане на представителните делегации от сръбски и румънски Банат. В София са посрещнати потомци на фамилията Пеячевич и е изготвена и реализирана програма по разглеждане на забележителностите на столицата. На административния сайт са публикувани обзорни статии за 400-годишнината от рождението на архиепископ Петър Парчевич и 300-годишнината от удостояването на Георги Пеячевич с баронска титла. (м. септември)

- **Откриване на Мемориал на българските опълченци в Болград и 13-та Международна конференция „Българите в Северното Причерноморие“**

Инициативата за паметника е дело на Асоциацията на българите в Украйна. Откриването на монумента е посветено на 135-годишнината от епичните боеве на Шипка. По своята същност това е третият в света паметник, посветен на този най-ярък принос на българския народ за неговото освобождение. В тържествената церемония на 20 октомври участват представителите на местната общественост и жители на Болград, сънародници от всички части на Украйна и от Република Молдова. Сред официалните гости са посланикът на Република България в Украйна Красимир Минчев, народният представител в българския парламент Михаил Михайлов, заместник-председателят на Държавната агенция за българите в чужбина Йордан Янев, генералният консул на Република България в Одеса Стоян Горчивкин, кметът на община Тунджа, с която Болград има сключен договор за сътрудничество. Отслужен е тържествен молебен и е направено освещаване на паметника от протоерей Василий Шкимбов, настоятел на Спасо-Преображенския събор. Откриването на паметника на българските опълченци е съпътствано от организирането на 13-та Международна научнопрактическа

конференция „Българите в Северното Причерноморие”, посветена 200-годишнината от подписването на Букурещкия мирен договор през 1812 година. Домакин на форума е храмът на българската просвета в Бесарабия - Болградската гимназията „Г. С. Раковски”. В разискванията вземат участие заместник-председателят на ДАБЧ и експертът, отговарящ за българските общности в ОНД.

• **Конференция „100 години от Балканската война” в Кишинев**

Проведена е в градската библиотека „Христо Ботев” в Кишинев. Участват преподаватели от България, командировани от МОМН в Молдова, учени от Молдовската академия на науките, представители на сдружения на сънародниците ни в Молдова. Направено е изказване от експерта, отговарящ за българските общности в ОНД. Представени са диапозитиви с архивни кадри на военния кореспондент Владимир Сис.

3. Инициативи за единение на сънародниците ни и съхраняване на родните традиции и култура

3.1. Церемония по връчване на отличието „Св. Злата Мъгленска” БЪЛГАРКА НА ГОДИНАТА 2011, трето издание

Комисията, председателствана от проф. Боряна Христова, директор на НБ „Св. Кирил и Методий”, и с представители на БНТ, БНР, Столична библиотека, ДАБЧ, ПК на вицепремиера Симеон Дянков, прави преглед и обсъжда постъпилите общо 15 номинации за 2011 година. Церемонията по обявяване на „Българка на годината 2011” е организирана в Националната библиотека в присъствието на носителката на отличието Петя Цанева от Мадрид, Испания и на двете сънароднички, получили най-голям брой гласове от комисията след победителката - Снежана Симеонова от Сърбия и Мария Пинти от Украйна. Отличията са връчени от вицепрезидента на Р България Маргарита Попова. Поднесени са поздравления от името на заместник-министър председателя и министър на финансите Симеон Дянков и от председателката на Комисията по културата, гражданското общество и медиите в НС Даниела Петрова. Към събитието е проявен подчертан интерес от страна на неправителствения сектор, държавните институции и медиите. (7 март)

3.2. Инициативи, посветени на укрепването на връзките и взаимодействията между банатските българи и създадените от тях организации.

През м. април е съдействано на Дружеството на банатските българи в България, председателствано от Светлана Караджова, за провеждане в София на Трета среща на банатските българи от България, Румъния и Сърбия. Осигурен е транспорт за участниците и зала за тържествената програма в читалище „Славянска беседа”. През м. май агенцията участва в банатската среща в с. Бърдарски геран по повод 125-годишнината от основаването на селото. През м. юни е организирана кръгла маса на представителите на организационните структури в сръбски Банат. В дискусиата участват представители на НС на българската национално малцинство в Сърбия, на новото дружество „Иваново - Банат”, регистрирано през 2011 г., Дружество „Иваново 1868”, основано през 2000 г., Дружество „Трендафер” в Бело Блато. На срещата присъстват също така кметът на Иваново и директорът на Културния дом. Сред другите по-важни инициативи, организирани с участието на агенцията са:

- **Десетата юбилейна среща на банатските българи от с. Иваново, Сърбия, и с. Стар Бешенов, Румъния**

Организирана е в Културния дом в с. Иваново. В програмата са включени спортни състезания и културни прояви на представителите на двете приятелски села. На откриването на тържествения концерт присъстват проф. Ангел Димитров, извънреден и пълномощен посланик на Република България в Сърбия, председателят на общинския съвет на с. Иваново Йосиф Василчин - Маре, член на Националния съвет на българското национално малцинство в Сърбия, представители на администрацията на с. Стар Бешенов (Румъния), представители на български обществени организации от региона, многобройни гости - както от тези двете села, така и от други населени места от Войводина. От името на председателя на Държавна агенция за българите в чужбина е поднесен поздравителен адрес до организаторите и участниците на юбилейната среща. Събитието е широко отразено от сръбски национални и регионални медии. (30 юни – 1 юли.)

- **Българиада - Бело блато, Сърбия**

В ежегодната инициатива участват по традиция представители на ДАБЧ. Домакин е БКД „Трандафер“. Организирана е поредна среща на банатските българи от Сърбия, Румъния и България и тържествен концерт с участието на фолклорни групи. Предоставени са народни носии и книги на четирите български организации във Войводина, Сърбия. Тържеството е отразено на сайта на ДАБЧ.

- **Премиера на книгата „Родовата памет на банатските българи“, част 3.**

Средствата за изданието са осигурени от Никополската епархия на Римокатолическата църква, а редакторската работа е извършена от Светлана Караджова, председател на Дружеството на банатските българи в България и кмет на Бърдарски геран. ДАБЧ е съорганизатор на инициативата от самото й начало през 2010 година. Поредният том, посветен на банатските българи, е представен в СУ „Св. Кл. Охридски“ (м. декември)

3.3. Участие във Фестивала “Български дни в Чикаго - есен 2012” и “Открита сесия на БАА - есен 2012”

В програмата, наред с традиционното обсъждане на въпроси от правен и икономически характер, имащи отношение към общността, е отделено сериозно внимание на предстоящата все още по това време „Световна среща на българите в Брюксел“ през м. ноември 2012 година. В дискусиите участват представители на всички организационни структури от Чикаго и региона. Дейността на агенцията е презентирана от председателя на ДАБЧ, обсъдени са подходящи форми за по-задълбочено сътрудничество и са набелязани перспективи за съвместна работа през 2013 година. В навечерието на Фестивала е осъществена американската премиера на новото издание на ДАБЧ - Алманах „Българско слово и багри от САЩ и света“. На премиерата е отбелязано ползотворното сътрудничество на агенцията с организациите, създадени на професионална основа „Съюз на българските писатели в САЩ и по света“ и „Български художници зад граница“. В рамките на посещението на председателя на ДАБЧ в Чикаго са организирани работни срещи с генералното ни консулство и училищните и църковните настоятелства в града. (м. октомври)

3.4. Тържество, посветено на 15-годишния юбилей на Сдружение „Приятели на България” във Вроцлав, Полша

Провежда се под патронажа на почетния консул на България във Вроцлав и българското посолство. Организирана е дискусия: „Развитието на българските общности по света. Инициативи и практики”, в която участват представители на агенцията. Специално внимание е отделено на българските училища по света и развитието на българската общност в Испания, както и на дейността на асоциациите. Открита е изложба на фотографии в културния център „Бакара”. В честването на юбилея участват сънародници не само от Полша (градовете Вроцлав, Катовице, Ополе, Белосток), но и от Чехия и Испания. Главният секретар на агенцията Дм. Владимиров връчва на председателя на Сдружение „Приятели на България” Димчо Ангелов паметен медал „Иван Вазов” за неговия принос в развитието на българската общност в Полша като учредител и ръководител на сдружението-юбиляр и на формацията „Балкан Фолк Акустик” – Вроцлав. (м. ноември)

4. Популяризиране на изкуството на български творци от чужбина в България

- **Изложба „Български художници зад граница” под мотото „Дни на Чикаго в София”**

Организирана е съвместно от ДАБЧ, фондация „Приятели на Чикаго”, сдружение „Български художници зад граница” и Института за етнология и фолклористика с етнографски музей при БАН. Представени са творби на 14 български художници от САЩ. Тази изложба е първа по рода си в България за творците от Сдружението, което досега е организирано повече от 25 изложби на територията на САЩ. В музикално-поетичния рецитал при откриването участват с изпълнения членове на Съюза на българските музикални и танцови дейци. В рамките на проявата е осъществена премиерата на Алманах „Българско слово и багри от САЩ и света”, издание на ДАБЧ. В алманаха са включени творби на членове на два творчески съюза на българи зад граница. Представени са картини, малка пластика и дърворезба, изработени от български творци, членове на сдружението „Български художници зад граница”, а също поетични и есеистични творби на български автори от САЩ и Европа, членове на Съюза на българските писатели в САЩ и по света. Повечето от тях са известни имена сред българската публицистика и художествено-творческата мисъл в чужбина. (27 юни-8 юли)

- **Културен проект с изложба под надслов „Балкански мост - култура на приятелство”**

За осъществяването на проекта ДАБЧ оказва съдействие на Фондация „Млади европейци за сигурност - България”. Основната цел на този проект е съхраняването на националната идентичност на българите, живеещи в чужбина, чрез приобщаването им към българския културен живот. Проведени са поредица от културни събития с участието на 15 български художници и музиканти от България, Македония и Сърбия. Изнесен е концерт с участието на изпълнители от Цариброд, на смесената българо-македонска група „Балкански бандити” и хор „Св. Роман Сладкопевец”. В Дома на архитекта е организирана изложба на младите художници от Македония и България.

Проведени са пленер, дискусии и срещи с художници от България, с родните медии и държавните институции. На среща с председателя на ДАБЧ младите творци са запознати на място с работата на агенцията по съхраняването на българския творчески дух в чужбина. (11 – 14 юли 2012 г.)

- **Изложба „Толкова близо, толкова далече...”**

Организирана е под патронажа на вицепремиера и министър на финансите на Р България Симеон Дянков. Партньори в проекта са ДАБЧ, Национален дарителски фонд „13 века България”, Фондация «Кредо-Бонум» и Национален дворец на културата. В НДК са изложени произведения (графика, живопис, скулптури и инсталации) на 15 изявени български художници от Виена, Линц, Берлин, Франкфурт, Женева, Хага, Братислава, Ню-Йорк и Стар Бешанов, румънски Банат - лауреати на международни конкурси. Творбите им са част от самостоятелни и групови изложби, организирани в престижни галерии и музеи. Изложбата е възплъщение на творческа концепция, целяща да покаже изкуството на млади български творци от чужбина, а излагането на картините в НДК през септември 2012 г. е началото на един мащабен проект. Издаден е каталог и е осъществена голяма рекламна кампания. На откриването присъстват представители на държавни институции, НПО, медии, родни творци. (м. септември)

Други инициативи

- **Дни на българската култура под надслов „Български срещи” в Симферопол и Алушта, АР Крим**

Участието на ДАБЧ е осъществено по покана на Републиканското обединение на депортираните от Крим българи „Братя Стоянови”. Проведени са разговори с организаторите и с ръководството на българското дружество „Братушки” от гр. Алушта - първото българско сдружение в Крим, основано през 1993 година. Обсъдени са проблемите, свързани с възможностите за изучаване на български език от кримските българи. Потърсено е съдействието на Републиканския комитет по въпросите на международните отношения и депортираните граждани на АР Крим (Рескомнац). На срещата с представител на Комитета, организирана със съдействието на дружество „Иван Стоянов”, е разговаряно за изучаването на български език в гр. Симферопол. Повдигнат е въпроса за предоставяне на дружеството от страна на Рескомнац на собствено помещение за образователни и културни цели като част от държавната програма по завръщане, заселване и благоустройство на депортираните народи от Крим. (м. октомври)

- **срещи с българската общност в Брюксел**

Осъществени са в рамките на участието на представители на ДАБЧ в конференцията «Политики за българите в чужбин» в Брюксел през м. ноември. Организирана е среща на председателя на агенцията с ръководството на БПЦО „Св. Климент Охридски” и посещение в българското училище „П. Яворов” в белгийската столица. На отец Димитър Димитров е връчена грамота и паметен медал „Иван Вазов”, с които агенцията удостоява БПЦО „Св. Кл. Охридски” за нейния съществен принос в съхраняването на българската духовност и консолидирането на българската общност в Белгия, както и по повод на 30-годишнината от създаването ѝ. (м. ноември)

- **Участие в III-та научна конференция за Западните покрайнини, София**

Конференцията е организирана от Движение Западни покрайнини с председатели проф. Лозан Митев и д-р Валентин Янев. Домакин на научния форум е НСА „Васил Левски“. Присъстват представители от Ниш, Димитровград, Босилеград и Историческия музей на Кюстендил. В дискусиите участва представител на ДАБЧ. (м. декември)

- **Второ издание на фолклорния фестивал „Неврокоп свири, пее и танцува“, Гоце Делчев**

Фестивалът е проведен с подкрепата на ДАБЧ. Информация за проявата е разпространена сред българските общности и са осигурени участници от Босилеград, Република Сърбия. След успешното приключване на фестивала е проявен интерес от наши сънародници в Испания, Румъния и Македония да участват в проявата през 2013 г. (м. септември)

5. Систематизирана работа с подрастващото поколение

5.1. Основни направления

Грижата за най-младото поколение българи зад граница и съхраняването на националната им идентичност е във фокуса на вниманието на агенцията още от началото на нейното създаване. Програмата на ДАБЧ, посветена на децата на нашите сънародници, се актуализира всяка година и се реализирана с помощта на партньори от средите на неправителствените организации и държавните институции. През отчетния период дейността на агенцията е ориентирана в следните главни направления: *мониторинг* върху състоянието на българските училища в чужбина; *подпомагане* на тяхната образователна и културна дейност; *консултиране* по проблеми, свързани с основаването, финансирането и статута на образователните структури; *популяризиране* на техните инициативи, посветени на съхраняването на националната идентичност, традиции и историческа памет; *иницииране* на форуми, с оглед повишаване на ефективността на образованието и разпространението на българския език и култура зад граница; *издателска дейност*, посветена на децата от българските общности по света.

5.2. Разширяване на диапазона на работа с българските училища

ДАБЧ продължава активния си диалог с функциониращите към края на 2012 г. 189 български неделни училища и 53 държавни учебни заведения в образователната система на Сърбия, Румъния, Украйна и Молдова със застъпено обучение по български език и литература.

5.2.1. Информационно и материално осигуряване

Осигурен е абонамент за учебна и методическа литература на издателство „Аз Буки“, която е изпращана редовно през годината до 58 български училища в чужбина.

През отчетния период са предоставени общо 104 комплекта с материали, предназначени за образователните звена в 27 държави. Комплектите съдържат учебна и

художествена литература, документални и игрални филми, образователни игри, ученически пособия. По поръчка на агенцията е тиражирана изложба, посветена на народните будители, изпратена в 90 училища зад граница, 60 от тях са образователни звена на територията на Молдова и Украйна. През втората половина на отчетния период са предоставени и 29 броя от изложбата „Светите равноапостоли Кирил и Методий и българо-византийското общение”, подготвена и тиражирана от агенцията.

Съвместно с екипа на списание „Аз съм българче” е открита рубрика „Патронът на моето училище”. До края на годината участие в списването на рубриката са взели ученици и учители от неделните училища в Германия, Испания, САЩ, Русия и Украйна.

Подпомогнати са началните стъпки в развитието на новите български училища в Санкт Петербург (Русия), Саарбрюкен, Лайпциг и Мюнстер (Германия), Гандия, Сеговия, Йорет де Мар, Торент и Кастельон (Испания) и Сан Франциско (САЩ). Предоставена е информация и осъществена консултация по проблеми, свързани с обучението и кандидатстването за финансиране по Националната програма „Роден език и култура зад граница”. Посочените учебни звена са включени в регистъра на ДАБЧ.

В информационния портал на агенцията „Родина” са отразени училищните тържества по повод на 1 март, Националният празник 3 март, Деня на българската просвета и култура и на славянската писменост 24 май, откриването на новата учебна година през м. септември, Деня на народните будители, коледните тържества. По повод на юбилейни годишнини са изпратени поздравителни адреси.

В края на отчетния период е извършена подготвителната работа по стартирането на новия Информационен бюлетин на ДАБЧ. В него за пръв път са предвидени два модула за децата от българските общности по света - „Образование” и „Български език и литература”.

5.2.2. Мониторинг и оптимизиране на взаимодействията с училищата в чужбина

С цел мониторинг върху състоянието на образователните структури и оптимизиране на взаимодействията са осъществени посещения на председателя на ДАБЧ в българските неделни училища в Лондон (април), Валенсия и Хатива (май), Грац, Цюрих и Женева (юни), Чикаго, Торонто, Брамтън, Отава и Монреал - през октомври 2012 година, Брюксел през м. ноември. По повод 25-годишния юбилей на българското училище към посолството ни в Лондон е връчен официално паметният медал на агенцията „Иван Вазов”.

В рамките на работно посещение на вицепрезидента на Р България в Германия през м. март 2012 г., в което е включен и представител на ДАБЧ, са осъществени срещи с ръководството на Школата „Аз Буки” в Кьолн и новите учебни звена в Мюнстер, Франкфурт и Саарланд. Изяснени са изискванията по Националната програма „Роден език и култура зад граница” и Постановлението на МС № 334 за неделните училища. Обсъдени са форми на подкрепа на обучението и културните дейности от страна на ДАБЧ. В резултат, последните три от посочените учебни звена в Германия участват за първи път с проекти по Програмата и получават финансиране от българската държава за настоящата учебна година.

През м. декември 2012 г. са проведени срещи в Никозия и Пафос (Кипър) с представители на всички неделни училища в тази държава. Даден е отговор на повдигнати въпроси относно легализацията на удостоверенията за завършен клас, провеждането на външно оценяване, възможността за кандидатстване в България веднага след завършване на средно образование, разработването на методика за обучение по български език за деца от смесени бракове.

В рамките на посещението на председателя на Държавната агенция за българите в чужбина в САЩ през м. октомври е организирана среща с ръководителите на всички български неделни училища в Чикаго (общо девет), в които са обхванати над 700 деца и юноши от българската общност. Поставените въпроси по време на разискванията са за необходимостта от въвеждането на електронното дистанционно обучение и на система за адаптиране на децата, които се завръщат в България и продължават своето обучение в български училища, подобно на американската двуезична адаптационна програма. От страна на представителите на българските училища в Чикаго е изразена висока позитивна оценка за помощта, оказана от ДАБЧ, особено в предоставянето на подходящи материали за обучение на децата в предучилищна възраст. Направена е констатация за нуждата от привличането в системата на родните неделни училища на най-малките /на 2-3 годишна възраст/, които най-лесно усвояват българския език в условията на чуждоезикова среда.

През м. октомври Държавната агенция за българите в чужбина участва в двудневния семинар за квалификация на български учители зад граница „Обучението по български език в чуждоезикова среда: съвременни методи и високи технологии”. Той е проведен в Будапеща по инициатива на Републиканското самоуправление на българите в Унгария и Департамента за информация и усъвършенстване на учители при Софийския университет „Св. Климент Охридски”. На семинара са поканени български и унгарски издателства да представят своите продукти по темата. Присъстват българският посланик и представител от унгарското Министерство на човешките ресурси, финансираше проекта за посочения форум. По време на занятията голям интерес предизвика представянето на виртуалната класна стая, използването на електронните инструменти web2 и интерактивната дъска, електронните учебници на Просвета. В дискусиите и презентациите участват около 25 преподаватели в български неделни училища в 8 държави.

5.3. Участие на ДАБЧ в създадените към МОМН междуведомствени комисии

ДАБЧ участва в координирането и реализирането на образователната политика на българската държава зад граница и чрез прякото си участие в комисии, създадени към Министерството на образованието, младежта и науката.

- *Комисия по реализиране на Националната програма „Роден език и култура зад граница”*

Участието на ДАБЧ е от момента на нейното стартиране през 2009 г., съвместно с Министерството на образованието, младежта и науката, Министерството на външните работи и Министерството на културата. След подновяване на програмата през 2012 г., до всички образователни структури е изпратена информация относно условията за кандидатстване, извършвани са при необходимост консултации с ръководителите и учителите като е обрърнато специално внимание на новите образователни структури.

В комисията са одобрени проектите на 60 учебни звена, а отпуснатото финансиране е на стойност 991 500 лева.

- **Междуведомствена комисия по ПМС №334 за българските неделни училища зад граница**

В резултат на проведените през отчетния период заседания на комисията по ПМС № 334 е изготвен, а от министъра на образованието, младежта и науката е утвърден списък от 104 образователни звена. За учебната 2012/2013 г. по посоченото Постановление е отпуснато финансиране на стойност 4 027 339 лева. Във връзка с промени в текста на Постановлението, една година след влизането му в сила, ДАБЧ е оказала съдействие на българските училища към посолствата на България в Лондон и Брюксел и към ПП на България при ООН в Женева за запазване на статута им на образователните звена като функциониращи към посочените български мисии.

- **Постоянна междуведомствена комисия по въпросите на образователната дейност сред българите в чужбина**

Създадена е с Решение № 465 на Министерския съвет от 23 юни 2011 година. През м. март от Комисията е разработен График на отделните дейности. По предложение на ДАБЧ в посочения документ са заложили и съответно през периода от 27 март до 3 април са осъществени за първи път Информационни дни на българското висше образование/Кандидат-студентска борса за набиране на студенти по реда на ПМС № 103/1993 г. в Кишинев и Тараклия, Република Молдова и гр. Болград, Одеска област, Украйна. Програмата на Информационните дни е изготвена и осъществена с участието на представители на ДАБЧ. В рамките на тази първа по рода си съвместна с МОМН инициатива за популяризиране на българското висше образование е предоставена информация за: характера на българската образователна система, сходства и различия с образователните системи в посочените страни; нормативните уредби по издаване на визи на българи от чужбина - граждани на трети страни, приети за обучение в Република България; условията и бита на студентите в България.

В рамките на Графика е осъществена кандидат-студентската кампания за приемане на българи, живеещи извън Република България, и на граждани на Република Македония за обучение по ПМС 103/19993 и ПМС 228/1997 г. през учебната 2012/2013 година. Организирано е участието на експерти от ДАБЧ в комисии по приемане на място на документи на кандидат-студентите в следните държави: Молдова, Украйна, Сърбия и Македония през м. юни и в Румъния, Албания и Косово през първата половина на м. юли 2012 година. Оказано е съдействие на сдружение „Хоризонти” от Охрид, Република Македония, за провеждане на курсовете по български език и история за младежите и кандидат-студентите по ПМС №228/1997 година. Предоставени са необходимите учебници и учебни помагала.

През периода септември-октомври е оказано съдействие от ДАБЧ при посрещането на новоприетите студенти в България.

5.4. Инициативи

През изминалия период Държавната агенция за българите в чужбина осъществява редица важни инициативи по работата с подрастващото поколение.

- **Представяне на книгата „Българската народна мъдрост по света. Басни”**

Изданието е продължение на цяла поредица от съвместен проект с Фондация „Детето и фолклора“ с автори деца от българските училища в чужбина. Премиерата е организирана в Националния дворец на децата по повод 1 март. За издаването на книгата е получено поздравително писмо от президента на Република България. В края на отчетния период е подготвена и дадена за печат петата книжка от поредицата „Българската мъдрост по света. Хитър Петър“, предвидена за представяне през пролетта на 2013 година.

- **Републиканска олимпиада по български език и литература в Молдова**

Олимпиадата се организира ежегодно от Министерството на образованието на Р Молдова. През 2012 г. участват 60 ученици. Изпратен е поздравителен адрес от името на председателя на ДАБЧ, а провеждането ѝ е отразено с информация и репортажни снимки в електронния портал „Родина“.

- **Младежка „Спартакиада 2012“ за участници от българските общности в Югоизточна Европа, трето издание**

Проведена е във Варна от 8 до 12 май, съвместно с Министерството на физическото възпитание и спорта и Областната управа на Варна в рамките на националната кампания „Аз обичам спорта“. В спортното събитие участват 272 младежи от Украйна, Молдова, Румъния, Сърбия, Македония и Косово. Организиран са турнири по футбол и волейбол. В рамките на инициативата е осъществена работна среща на председателя на ДАБЧ с представители на организациите на българските общности от посочените държави и преподаватели от училища, в които се изучава български език. Проведена е Вечер на родния край, в която участниците дават изява на своите фолклорни традиции и обичаи. Спортното събитие е съпътствано от програма за разглеждане на историческите забележителности в региона.

- **Участие във Фестивала на детската книга, Сливен**

В рамките на ежегодно участие на Държавната агенция за българите в чужбина във Фестивала на детската книга през месец май е представена книгата на българската писателка Веселка Фламбурари от Атина „Майска нощ с феята кандилка“, издание на Държавната агенция за българите в чужбина.

- **Ежегодни конкурси, учредени от ДАБЧ за децата от българските общности по света**

През 2012 г. са проведени традиционните конкурси на ДАБЧ: Литературен конкурс „Стефан Гечев, шестнадесето издание; конкурс по изобразително изкуство „България в моите мечти“, дванадесето издание; конкурс по пеене „Прехвъркна птичка“, трето издание. В литературния конкурс участват 271 деца от 21 държави, в конкурса за детска рисунка - 763 деца от 18 държави, а в конкурса по пеене - 154 деца от 10 държави. Тържеството за връчване на наградите на победителите и откриването на изложба с отличените творби е организирано на 25 юли в Централния военен клуб, София. Поднесени са поздравления от заместник-министъра на отбраната Августина Цветкова и от председателя на парламентарната Комисия за културата, гражданското общество и медиите Даниела Петрова. Присъстват представители на държавните институции, на неправителствения сектор, на дипломатическия корпус, учители от българските училища в чужбина и журналисти.

- **Отбелязване на 20-годишния юбилей на Австрийско-българското училище „Св. Св. Кирил и Методий” във Виена**

От агенцията е подготвена изложба от 20 пана с рисунки на деца от училището, която е открита на 25 май 2012 г. в Дом „Витгенщайн”, а училището е удостоено с паметния медал на ДАБЧ „Иван Вазов”. Предоставена е допълнително и изложба за българските будители. Празникът е отразен на сайта на агенцията.

- **Тържества по повод честването на 24 май от българските училища във Франкфурт, Солун и Атина**

Държавната агенция за българите в чужбина оказва съдействие за организирането на тържествата по повод на 24 май в тези училища. Предоставени са съответно изложбите „Български будители” и „Светите равноапостоли Кирил и Методий и българо-византийско общение”, както и материали за учениците.

- **Съдействие за гостуване на Мая Вапцарова в Българското училище „Н. Й. Вапцаров” през м. юни в Грац, Австрия**

Инициативата е подкрепена и от Австрийско-българския клуб със седалище в същия град. В рамките на гостуването пред многобройна българска и австрийска публика са представени два авторските филма на Мая Вапцарова, посветени на Родопите и на Владимир Димитров - Майстора. Филмът за именития български художник е създаден по повод навършването на 100-годишнината от неговото рождение.

- **Детски фестивал „Аз съм българче”, четвърто издание**

Инициатор и организатор на фестивала е Асоциация на българите в Испания. През 2012 г. четвъртото издание за първи път се реализира в друга държава по покана на Асоциацията „Приятели на България” във Вроцлав и със съдействието на ДАБЧ. Проявата е посветена на 1 ноември, Деня на българските будители. В конкурсната програма участват деца от Испания, Чехия, Украйна, Казахстан, САЩ и Полша. Връчени са общо 25 награди, осигурени по традиция от ДАБЧ. Подредена е изложба с детски рисунки на участници в конкурса на тема: „Мой град, мой свят”. Проявата е проведена под патронажа на посолството на Република България в Полша и почетния консул на България във Вроцлав Ян Хоростковски. (м. ноември)

- **Прояви, свързани с децата на сънародниците ни в Босилеград**

Оказаната е подкрепа от страна на Държавната агенция за българите в чужбина за поредицата от прояви, сред които: осигуряване на подаръци за организираните през м. януари коледни тържества; предоставяне на награден фонд за провеждането на Международния детски Великденски фестивал „Борене на яйца” през април с участието на вицепрезидента на Р България г-жа Маргарита Попова; осигуряване на транспорт на група от 25 ученици, гостуващи на Фестивала на хумора и шегата в Габрово.

5.5. Разширяване на сътрудничеството с неправителствения сектор

През отчетния период отбелязваме задълбочаване и разширяване на сътрудничеството с неправителствения сектор в областта на съхраняването на националната идентичност на децата от българските общности по света, като с подкрепата на Държавната агенция за българите в чужбина са организирани и проведени редица прояви.

- **Гостуване на деца на наши сънародници от Украйна и Молдова в Европейския парламент в Брюксел**

Гостуването на децата в Брюксел и представянето им с художествена програма е иницирано от фондация „Българска памет. Освен разходите по тяхното нощуване в София, агенцията предоставя на участниците материали, свързани с историята и културата на България. (м. февруари)

- **Инициатива „Композиция ЗАЕДНО”**

Съвместно със сдружение „България може” за втора поредна година се реализира инициативата „Композиция ЗАЕДНО”. Тя възниква по идея на Даниела Петрова, председател на Комисията по културата, гражданското общество и медиите в НС през 2011 година. На 1 юни по повод Деня на детето е осъществена в район „Изток”, София, а на 3 юни в Ниш, в партньорство с Центъра за деца към Община Ниш и областния управител. Замислена е като Ден на приятелството, а в изработването на макетите участват деца от България и Сърбия. Сред активните участници са също деца от българската общност в Димитровград и Босилеград.

- **Фестивал на гатанката в София, второ издание**

Фестивалът се провежда през м. юни 2012 г. за втори път, с подкрепата на MultiGroup Logistics, Чикаго, Творци без граници, Eurochicago, вестниците „България сега” и “България”, Детска ТВ „Аз мога, аз знам” и БУЦ „Знание”, Чикаго. От Държавната агенция за българите в чужбина е осигурено участието на деца от българските общности в САЩ, Ирландия, Бахрейн, Сърбия и Испания, както и награден фонд

- **Мултимедиен фестивал „Арлекин” (Варна и Димитровград, Р Сърбия)**

През лятото на 2012 г. се провежда мултимедийния фестивал „Арлекин”, като от страна на ДАБЧ е осигурен награден фонд. През м. октомври в Димитровград, Сърбия, е осъществена официалната премиера на отличените с първи награди в „Арлекин” филми, реализирани с изключителната подкрепа на ДАБЧ. Сценаристите, актьорите и снимачния екип са ученици от гимназия „Св. Св. Кирил и Методий” в Димитровград и НППГПМТ „Ломоносов” в София. На филмовата премиера присъстват посланикът на Р България в Белград и генералният ни консул в Ниш, главният секретар на ДАБЧ, професори от Шуменския университет, НАТФИЗ и др.

- **Фестивал „България - традиции и култура, Дряново и Трявна - обител на българщината”**

През 2012 г. е организирано успешно първото издание на фестивала, инициран от сдружение „България може” и читалище „Дряновска пробуда”, подпомогнат от ДАБЧ, Центъра за развитие на човешките ресурси, БДЖ, Община Трявна и Община Дряново. Открит е в Трявна на 27 юли с участието на общо 150 български деца, от

които повече от 100 са деца на сънародници от Канада, Италия, Германия, Норвегия, САЩ, Сърбия, Косово, Гърция, Украйна, Молдова и Дубай. Във фестивалната програма са включени занимания в арт-работилници по дърворезба, тъкачество, грънчарство, приложни изкуства, живопис. Посетени са Даскаловата къща, Старото школо и Райковата къща в Грявна, Историческия музей "Кольо Фичето", Икономовата къща в Дряново, Дряновския манастир, пещерата "Б. Киро" и крепостта "Градът". В концертните прояви участват и млади български изпълнители от Дубай, Канада, Сърбия, Норвегия, Германия, Украйна, Италия, България. Фестивалната проява е проведена в присъствието на представители от Президентството, Народното събрание и Министерски съвет.

6. Подпомагане на културната и образователна дейност на българските организации в чужбина

През отчетния период ДАБЧ е предоставила общо 231 комплекти с материали, предназначени за организационните структури, създадени от сънародниците ни в 35 държави: Германия, Молдова, Бразилия, Полша, САЩ, Канада, Холандия, Австралия, Чехия, Великобритания, Испания, Сърбия, Гърция, Косово, Босна и Херцеговина, Аржентина, Албания, Швейцария, Австрия, Румъния, Белгия, Украйна, Русия, Гърция, Кипър, Франция, Македония, Унгария, Ливан, Италия, ОАЕ, Мароко, Израел, Катар, Азербайджан. От общия брой на предоставените комплекти 104 са предназначени за българските училища в чужбина.

Предоставените материали са учебна и българска художествена литература, ученически пособия, образователни игри в помощ на изучаването на български език и литература, на историческите и географските забележителности на България, исторически и географски карти, триколяри, рекламни материали за културното и историческото наследство на страната, колекции с игрални филми, електронни продукти за изучаването на българския фолклор, език и др.

Даренията подпомагат ефективното организиране на различни прояви от страна на българските неделни училища и културни сдружения - Дни на българската култура, кинолектории, чествания на 3 март, 24 май, 1 ноември, прояви с мултикултурен характер в страните от Европейския съюз.

7. Разширяване на контактите

5.1. Установяване на контакти с новосформирани български неделни училища

Установени са контакти с всички нови български неделни училища, създадени през учебната 2011/2012 г., от които в Испания - 5, Германия - 4, Великобритания - 2 (филиали на училище „Звънче“), Австрия - 1, Русия - 1, САЩ - 3, Канада - 1, Аржентина - 1. Същите са регистрирани на сайта на ДАБЧ, информирани са за проявите на агенцията, свързани с децата от българските общности, както и за многобройните фестивални и конкурсни прояви на НПО в България. Предоставяни са им материали в помощ на обучението и културната им дейност. Оказано е съдействие с консултации по въпроси, свързани с кандидатстването им по ПМС 334/2011 г. и НП „Роден език и култура зад граница“. Подкрепен е проектът на Деница Ризова,

представител на българската общност в Глазгоу, Шотландия, за създаване на българско училище в града, както и на Румяна Михалкова за началната дейност на неделното училище в Лайпциг. Поддържана е кореспонденция с учителката по български език в гимназия „Хр. Ботев“ в Букурещ по повод откритите през изминалата година часове по български език в с. Извоареле и Бълен Сърб, Румъния. По повод основаването на българското училище към генералното консулство на Р България в Санкт Петербург са проведени две срещи с председателя на училищното настоятелство Вячеслав Шеретов и са предоставени карти, електронни учебни пособия, художествена литература и др.

5.2. Установяване на контакти и взаимодействия с новоучредени сдружения на сънародниците ни по света

Европа

Установени са контакти и е направена регистрация на сайта на ДАБЧ на младежката **неправителствена организация "Обединени идеи за България"**, регистрирана у нас с цел да насърчава социалната ангажираност и реализирането на граждански проекти. Основният двигател на тази гражданска инициатива са български студенти, които учат в чужбина, но смятат да се върнат и да работят в България. Дейностите на НПО „Обединени идеи за България“ включват образователни проекти, начинания с културна насоченост, информационни кампании и конференции. Повечето от членовете на структурата са студенти в Западна Европа и Канада.

В Испания, успоредно с активизиране на сътрудничеството с българската общност и създадените от нея структури, са установени контакти с новия **Български център в Майорка**, създаден като сдружение за реализиране на проекти с културен и образователен характер. По повод основаването на новото българско училище в Сеговия е поставено началото на сътрудничество със сдружение „Родина“, чието седалище е в същия град.

По случай учредителната конференция на 3 март е изпратен поздравителен адрес до организацията **„Българска общност в Република Молдова - бесарабски българи“** със седалище в Кишинев. Новата организация е председателствана от Симеон Желяпов, бивш депутат в молдовския парламент. След нейната регистрация през м. май е осъществена среща на място между представител на ДАБЧ и ръководството на сдружението.

Балканите

През м. ноември 2012 г. е установен контакт с новоучредената организация на **тимошките българи „Деница“** със седалище с. Градсково, община Зайчар, Сърбия, председателствана от Саша Христович. Тя е продължител на Дружество на българите в североизточна Сърбия „Зорница“, развивало дейност през периода 2002-2010 година. По случай учредяването е осъществено посещение на главния секретар на ДАБЧ и експерта, отговарящ за българската общност в Сърбия. Проведена е среща с общинското ръководство на Зайчар в присъствието на българския генерален консул в Ниш Атанас Кръстин. На учредителното събрание в Градсково присъстват представители на девет села от левия бряг на р. Тимок, дадени на Сърбия по условията на Ньойския договор.

Установени са контакти с новооснованото сдружение **„Дружество на българите в Косово“**, председателствано от Абас Адеми. Оказана е подкрепа за

организационното укрепване на сдружението и развитието на неговата културно-просветна дейност. В присъствието на председателя на ДАБЧ Росен Иванов е осъществена среща с ръководството на сдружението в гр. Призрен по повод тържественото отваряне на офиса на сдружението на 26 март 2012 година. От агенцията са предоставени знамена, карти, дискове с българска народна музика и дискове за обучение по български език. През същия период са проведени разговори с ръководството на сдружение „**Български мохамедани**” в с. Долно Любине, „**Дружество на младите горанци, нашинци и българи в Косово**” и „**Младежки съюз Гора**”. По време на срещите са разгледани въпроси главно в образователната сфера. Представителите на сдруженията са информирали за ограничения избор на специалности в българските държавни висши училища за кандидат-студентите по ПМС № 103/1993 година.

През м. август е осъществена среща с Бранслава Бобанац, главен редактор на кипърското издание на вестник „**Български новини**”, който се разпространява също в Гърция и Италия. Вестникът стартира през март 2012 година. Проведено е интервю с председателя на ДАБЧ по въпроси, засягащи главно проектозакона за българите и българските общности извън Р България.

Северна Америка

По време на посещението на председателя на ДАБЧ в САЩ и Канада през м. октомври 2012 г. са установени контакти с нови структури, създадени от нашите сънародници. Проведена е среща **Българо-американската организация за историческо и културно наследство (Bulgarian-American Legacy)** с председател Юлиан Юлианов - новосформирана структура на млади българи в Чикаго, завършили висшето си образование и продължаващи да работят в САЩ. Организацията планира да разработва проекти, с които да кандидатства пред административните органи в Чикаго, предоставящи на културните етнически общности в района финансова помощ в размер на около 2 млрд. долара.

За първи път е установен контакт с **Асоциацията на българските инженери** с председател Николай Паскалев и седалище в **Торонто**. На работната среща с представителите на агенцията е предложено да се потърси възможност за младите българи от Канада да продължат висшето си образование в България. Според Николай Паскалев поради липсата на адаптационна образователна система, при сегашните условия те са поставени в неравностойно положение спрямо техните връстници в нашата страна.

Установени са контакти с **Българо-канадския клуб „Онтарио”** и **българската общност в гр. Ниагара Фолс, САЩ**. На срещата с председателя на ДАБЧ присъстват кметът на града Джеймс Диодати, както и Клер Масуол, ръководител на мултикултуралния отдел на общината. От тяхна страна е изразена готовност да подкрепят идеята на нашите сънародници за създаване на българско училище като им се предоставят помещения и персонал за осъществяване на учебния процес. От страна на ДАБЧ е поет ангажимент за предоставяне на учебници и учебни помагала при сформирани на класовете.

В **Монреал** е установен контакт с ръководителите на **Първи Български Театър - Работилница "Авантюра"**.

Австралия

През м. октомври 2012 г. е установен контакт с президента на **Българско дружество „Родина” в Пърт** Татяна Добсън. От 2011 г. към дружеството е открит **Български център**. В него се провеждат репетициите на две музикални формации и една танцова група „Вито хоро”, както и всички културни прояви, организирани от сдружението.

II. Единение на всички българи и изграждане на български лобита в чужбина

1. Работа с представителите на висококвалифицираната млада българска емиграция и нейното активизиране в подкрепа на България

Един от постоянните приоритети на институцията е дейността, ориентирана към младежките сдружения на българите в чужбина, обединяващи студенти и млади професионалисти. Тя се осъществява в следните направления: **мониторинг** на младежките сдружения на българите в чужбина; **актуализиране на базата-данни** за числеността, структурата и организационното равнище на българските студентски общности зад граница; изготвяне на **материали с аналитичен** характер; проучване на нагласите на младите хора за **професионална реализация в родината**; организиране на **младежки форуми** по темата, с участието на дипломанти и млади професионалисти, завършили чуждестранни висши училища; **подпомагане на културната дейност** на студентските сдружения, посветена на изграждането на положителен образ на България в страните от ЕС и по света; **консултации** по проблеми, свързани с организационното развитие на студентските сдружения; **популяризиране на дейността** им на сайта на ДАБЧ и в българските медии.

През отчетния период са осъществени:

- **Срещи с българските студентски сдружения в Германия**

Организиран са в рамките на работно посещение на вицепрезидента на Р България Маргарита Попова в Германия през м. март 2012 г., в което е включен директорът на дирекция „БО и ИД” в Държавната агенция за българите в чужбина.

Кьолн - срещата е проведена в Кьолнския университет. Участват представители на Българския студентски клуб „Будители” и създадения към него танцов състав „Луди млади”, включващ млади професионалисти, завършили висшето си образование в Бон и Кьолн и избирани в предишните управителни съвети на студентската организация. Срещата е предшествана от разговор с проректора на Кьолнския университет проф. д-р Михаел Боллиг, както и с представители на Академичната служба за чуждестранни студенти. От страна на проректора е обърнато внимание върху отлива през последните години на млади хора от България, които само допреди няколко години са представлявали втората по численост национална група в Кьолнския университет. Дадена е висока оценка на дейността на „Будители”, посветена на популяризирането на българската култура сред останалите германски и чуждестранни студенти в университета. От името на ДАБЧ вицепрезидентът Маргарита Попова връчва паметния медал на ДАБЧ „Иван Вазов” на БСК „Будители” по случай 15-годишнината от

неговото учредяване като първа българска студентска организация в чужбина след началото на демократичните промени у нас.

Франкфурт - срещата е организирана в Музея на иконите (Ikonen-Museum) във Франкфурт. Участват студенти от академичните сдружения във Франкфурт, Дармшат и региона, както и млади професионалисти, завършили германски университети. Обсъдени са някои аспекти, свързани с интеграцията на новоприетите студенти. Разяснена е дейността на Държавната агенция за българите в чужбина, насочена към младите българи - чуждестранни възпитаници, особено по отношение на организирането на форуми, посветени на кариерното им развитие в родината. На място са установени контакти с НПО "Обединени идеи за България", регистрирана в България с цел да вдъхновява повече млади и амбициозни българи да работят за подобряването на жизнения стандарт чрез различни инициативи, дискусии и форуми.

- **Форум „Кариера в България. Защо не?“, пето издание**

Проведен е под патронажа на президента на Р България Росен Плевнелиев. Организиран е със съдействието на ДАБЧ - така, както и при предишните издания на инициативата. От страна на агенцията са осигурени зали в Интер Експо Център - София, предвидени за включените в програмата семинари. Информацията за събитието е публикувана на сайта на агенцията и разпратена до всички български академични сдружения в Европа и Северна Америка. За откриването на форума е подреден щанд на ДАБЧ с материали, презентирани дейността на институцията. Броят на участниците е повече от 1 200 от 44 държави като 20% от тях са от Великобритания, следвани от Германия, Холандия и САЩ. Броят на фирмите - изложители е 51. По данни на главните организатори, 77% от анкетираните кандидати са отговорили, че са намерили работодател, когото харесват и за когото биха работили, но едва 32% от тях са намерили подходяща свободна работна позиция. (м. септември)

- **Участие в пресконференция „Кариерна мобилност на българите“**

Организирана е Адвент Груп, консултантската компания в областта на образованието и Jobs.bg в Гранд хотел „София“. Предоставени са данни и са обсъдени въпроси, свързани с основните кариерни дестинации, мотивацията за образование и професионална реализация в чужбина и България, както и определящите фактори при избора за работа. На форума е изтъкната необходимостта да се привличат филиали на чужди университети у нас. Участват Лесли Самози, директор на Executive MBA програмата в базирания в София City College/University of Sheffield, председателят на Френско-българската търговска камара Стефан Дюлае, главният изпълнителен директор на „Нова Броудкастинг груп“ Дидие Щосел.(м. октомври)

- **Летен стаж 2012**

Летният стаж е предназначен за български студенти в чужбина и млади български професионалисти, получили образованието си в чуждестранни университети. Организира се ежегодно в ДАБЧ от 2002 г. насам. В последното издание на стажа през м. юли, проведен в рамките на три седмици, участват 23 млади българи от Великобритания, Франция, Австрия, САЩ и България. В програмата са включени модулите: запознаване с нормативно-правната уредба и процедурите за получаване на българско гражданство; информация и дискусии върху състоянието и развитието на българските общности във фокусни държави в Европейския съюз, Северна и Южна Америка, Балканите, Украйна и Молдова; сътрудничество при организиране на

инициативи за съхраняването на българската идентичност и популяризирането на българската култура. По време на стажа на участниците са възложени самостоятелни задачи по проблемите на миграцията и интеграцията. Организирани са също така интервюта с участниците, излъчени по от консултантската компания в областта на образованието радио „България”. (м. юли)

- **Подкрепа и съдействие на младежки конкурси и проекти**

Към младежите с български произход в Украйна е насочена подкрепата на ДАБЧ за второто издание на младежкия конкурс **„Бесарабска лига КВН” в Одеса**. Той е организиран през м. април 2012 г. от Всеукраинската обществена организация „Конгрес на българите в Украйна” и Български младежки клуб „Актив”. Конкурсът се провежда изключително на български език, а отборите са съставени от младежи от български произход. От ДАБЧ е предоставен награден фонд за отборите-участници в конкурса, на финалистите официално са връчени грамоти от името на агенцията.

В рамките на програмата за подкрепа на младежките дейности е оказано съдействие на неправителствената организация **„Български детски и младежки парламент”** за реализиране на проект **“Все по-активни и по-позитивни”**, кандидатстващ за финансиране по програмата **„Младежта в действие”**, дейност 3.1.1. - Младежки обмени на Европейската комисия. Предоставени са контакти на подходящи партньори - младежки организации в Молдова, Украйна и Румъния.

2. Привличане на потенциала на българските общности по света, с цел лобирание и изграждане на положителния образ на България

ДАБЧ продължава успешното си сътрудничество със **сдруженията на българите в Аржентина**. Изпратени са рекламни материали за България, както и дискове за изучаване на българския фолклор за Аржентино-българската фондация в Буенос Айрес и Културното дружество „Иван Вазов” в Берисо. Със съдействието на ДАБЧ е организирана програмата със срещи в България на Ружка Николова, председател на културно дружество „Иван Вазов”. Закупени са методическа литература на испанско-български и българо-испански речници за нуждите на дружеството по повод организирането на учебни курсове по български език.

Оказано е съдействие на **Германско-българското дружество в Дюселдорф** да осъществи две инициативи, предвидени за края на изминалата календарна година във висшето училище в същия град. Инициативите включват представяне на българските фолклорни традиции с реферат, демонстрация на национални костюми от всички етнографски области на България и презентация на туристическите забележителности на нашата страна. За целта от агенцията са осигурени комплекти с тракийски носии и DVD с информация за културно-историческото наследство и най-известните туристически обекти на България.

По време на посещението на председателя на ДАБЧ в САЩ и Канада през октомври 2012 г. са проведени поредица от срещи, посветени на изграждането на положителния образ на България в тази част на света и сътрудничеството на ДАБЧ с представители на българските общности.

- **Среща с млади българи, студенти и бизнесмени в Чикаго**

От страна на участниците е проявен интерес относно възможностите за разработване и изпълнение на проекти по финансовите инструменти на Европейския съюз и по-специално в областта на културното популяризиране на ЕС в Америка. По време на дискусиата е обърнато внимание, че подобни проекти са от полза за подобряването на положителния образ на България в САЩ в качеството ѝ на страна - членка на ЕС. Присъстващите са изтъкнали необходимостта от изграждането на единна електронна система, която да бъде достъпна за всеки българин-потребител от САЩ, с цел предоставянето на информация с линкове-препратки към компетентните държавни институции в България.

- **Среща с Kaneff Group of Companies в Торонто**

На срещата с Анна-Мария Канева, вицепрезидент на търговския отдел на Kaneff Group of Companies, Торонто, присъства и генералният консул на България в Торонто. Основният въпрос, разгледан по време на разговорите, е инвестиционната политика на България. От Държавната агенция за българите в чужбина са предоставени информационни материали, издадени от Българската търговско-промишлена палата и МИЕТ, относно икономическите показатели на страната ни и инвестиционния климат у нас.

- **Среща с представители на Българския фестивал на изкуствата в Торонто**

В Торонто е установен контакт с Елица Йорданова, главен организатор и инициатор на Българския фестивал на изкуствата, който след успешното му първо провеждане е на път да се превърне в ежегодно културно събитие в три канадски града - Торонто, Отава и Монреал. През м. май 2012 г. в него участват известни певци и музикални изпълнители от България и от Канада. Целта на проявата е да популяризира българската култура сред българската и канадската общественост. Набелязани са направления за съвместен проект между Агенцията и Галерията, ръководена от Елица Йорданова.

- **Среща с Канадско-българския бизнес съвет в Монреал**

Осъществена е среща с Георги Паничерски, почетен консул на България в Монреал, и представители на Канадско-българския бизнес съвет. Негови членове са организации от държавния и частния сектор, работещи в областта на икономическия и културен обмен с България. На срещата Георги Паничерски връчва грамота, с която се удостоява Държавната агенция за българите в чужбина за почетен член на Канадско-българския бизнес съвет. Представена е историята на създаването на Съвета през 1996 г., както и развитието му в последвалите години.

На всички срещи, проведени на територията на САЩ и Канада през посочения период, ДАБЧ е предоставила брошури и дискове с информация за инвестиционната политика на българската държава, за 100-те най-активни фирми в нашата страна през 2010 и 2011 г. и статистически показатели и др.

III. Информация, анализи и издателска дейност

1. Информационна и аналитична дейност

ДАБЧ поддържа и непрекъснато разширява базата-данни за българските общности във всички региони по света: численост, структура, учредяване на сдружения с различен профил на дейност. В края на отчетния период в Електронния регистър на институцията са включени 869 структури в 65 държави, от които 425 са културни сдружения, 76 са български църковни общности, 126 са български медии и 242 са образователни структури. От последните - 189 са български неделни училища и 53 са държавни училища в образователната система на Украйна, Сърбия и Румъния със застъпено изучаване на български език и литература. Иноформацията е актуализирана и обобщена по различни критерии.

Предоставяни са извадки при поискване от български държавни и обществени институции, изготвени в зависимост от посочената тема:

- численост на българските общности в държави от Европейския съюз - по искане на Информационното бюро на Европейския парламент в България
- професионални организации на българските общности в чужбина - по искане на администрацията на президента на Р България
- именити българи в чужбина; творчески биографии и координати на 139 сънародници със значимо присъствие в културния, обществено-политическия и икономическия живот в 22 държави - по искане на администрацията на президента на Р България
- организационни структури на сънародниците ни в Европа и Северна Америка, осъществяващи активна културна, образователна и медийна дейност по повод подготовката на конференцията „Политики за българите в чужбина” през м. ноември в Брюксел под егидата на вицепрезидента на Р България Маргарита Попова
- организационни структури на българската общност на територията на федералните провинции Северен Рейн - Вестфалия, Баден-Вюртенберг и Райнланд - Пфалц в Германия във връзка с работно посещение на вицепрезидента на Р България през м. март във Федерална република Германия
- български медии в чужбина - по искане на МС на Р България във връзка с разработването на медийната политика, свързана с българските общности
- статистически данни за броя на българите в чужбина, образователни и кариерни дестинации; акцент: български студенти в чужбина и нагласи за професионална реализация в родината - за агенция „Фокус”
- най-големите български общности в чужбина - за БТВ.

По искане на Министерството на външните работи в началото на отчетния период са изготвени писма-становища по препис-извлеченията от отчетите за 2011 г. и плановете за 2012 г. на българските посолства за работа със сънародниците ни и техните структури в Швейцария, Албания, Сърбия, Румъния, Великобритания, Ирландия, Австралия и Нова Зеландия, Аржентина, генералното ни консулство в Одеса и всички български дипломатически мисии в САЩ и Канада. В края на отчетния

период са изготвени становища по плановете на българските посолства в Португалия, Испания, Финландия и Никозия за работа с българската общност през 2013 година.

Във връзка с официалното посещение на президента на Р България в Гърция (м. юли) и в Турция (м. ноември) са предоставени справки за българските общности в тези страни, както и информация по въпроси, които могат да бъдат разгледани по време на разговорите на българския държавен глава с представители на държавните институции в съответните страни.

По повод на посещението на австралийския посланик Джени Блумфийлд през м. октомври 2012 г. в София е изготвена справка за организационните структури на сънародниците ни в Австралия и опорни точки относно използване на възможностите на българската общност в региона за разширяване на двустранното сътрудничеството в областта на културата и туризма.

По искане на Министерския съвет е предоставена справка за българската общност в Албания и информация по въпроси от компетенциите на ДАБЧ, които се очаква да бъдат повдигнати по време на посещението на министър-председателя на Р България в Албания през м. октомври 2012 година.

Изготвени са специализирани справки по следните теми:

- положението на еврейската общност в България в годините на Втората световна война
- тенденции сред българските общности в Западните Балкани по отношение на интереса към удостоверяването на българския произход и придобиването на българско гражданство
- българските организации във Войводина, Сърбия
- историко-географска справка за Босилеградска и Бабушнишка общини в Сърбия
- дейността на Културно-информационните центрове в Цариброд и Босилеград и работата на ДАБЧ
- въпроси и проблеми, свързани с българската общност в Румъния
- българската общност в област Гора, Косово
- православният храм „Св. Илия“ в Букурещ, предоставен от патриаршията на Румънската православна църква за ползване от българите през 1954 г., и отчет от Букурещката архиепископия през 2009 година.
- становище по Закона «За основите на държавната езикова политика» на Украйна № 5029-VI, приет от Върховната Рада на Украйна на 3 юли 2012 г. и състоянието на българското малцинство в Одеска област.

По искане на Национален съвет за сътрудничество по етническите и интеграционните въпроси към Министерския съвет са изпратени справки и становища по проблеми, свързани с децата от български ромски семейства, пребиваващи в държави от Европейския съюз, и приобщаването им към обучението в български училища в държави като Испания, Гърция и Австрия.

През отчетния период ДАБЧ съдейства или пряко участва в осъществяването на няколко проекта:

- проект на Пан Европа – България, свързан с проблеми на демографското развитие и проучване на положителните практики на европейски държави, имащи голям опит в провеждането на политика, насочена към техните диаспори;

- културен форум на български художници под надслов „Толкова близо, толкова далече”, проведен през м. септември, съвместно с НДФ „13 века България”; при неговата подготовка са проучени и подбрани творчески биографии на десетки български творци в държави от Европа и Северна Америка

- изготвени са становища по проекти на Института за етнология и фолклористика с етнографски музей (ИЕФЕМ) на БАН „Институциите на българите зад граница. Църквата - православни ценности, национална идентичност, институционална ангажираност” и на КИЦ „Балканика” в Пирот, Сърбия

- логистично е подкрепен проект за съвместно финансиране с цел устойчиво развитие на общините Босилеград и Бабушница, Сърбия. Организиран са срещи и са проведени консултации през м. март в МРРБ на Шемсудин Кучевич, директор на Канцеларията за устойчиво развитие на изостаналите райони към сръбското правителство. Проектът е по Програма за трансгранично сътрудничество между България и Сърбия по инструмента за предприемчивостна помощ.

През отчетния период сайтът на ДАБЧ е поддържан редовно, както и стартиралият през лятото на 2011 г. информационен портал „Родина”.

На сайта е публикувана информация за всички прояви, инициирани от агенцията или реализирани с нейно съдействие, в образователната, културната и други области. Чрез сайта на ДАБЧ сънародниците ни зад граница са информирани за: Законопроекта за българите и българските общности извън Република България (информацията е изпратена до всички електронни адреси, налични в Единия регистър на ДАБЧ); здравното осигуряване за български граждани, постоянно живеещи в чужбина (информацията е изпратена до всички електронни адреси, налични в Единия регистър на ДАБЧ); решението на Народното събрание за произвеждане на референдум с въпрос: “Да се развива ли ядрената енергетика в Република България чрез изграждане на нова ядрена електроцентрала?”.

В портал „Родина” са публикувани в голям обем текстове и снимки из живота на българските общности в чужбина в рубриките „Постижения”, „Знам, мога, успявам”, „Предстоящи събития”, „Представяме ви”. Електронният бюлетин „Калейдоскоп” се изготвя във взаимодействие със сдруженията на нашите сънародници. През отчетния период в него са публикувани повече от 220 материали, свързани с прояви, събития и проекти на сънародниците ни и техните сдружения в чужбина. Наред с информацията за живота на българските общности в отделните региони, в портал „Родина” са представени също така общностите ни в Канада, Гърция, Кипър, Унгария, Франция, Великобритания и Украйна.

През последното тримесечие на 2012 г. е осъществена подготовка за стартирането на Информационен бюлетин на ДАБЧ с полезна информация за сънародниците ни, структурирана в следните рубрики: България в ЕС; българско гражданство; здравеопазване; образование; труд и социална политика; икономика.

2. Издателска дейност

През 2012 г. ДАБЧ е реализирала следните издателски продукти:

- *алманах* "Българско слово и багри от САЩ и света", тираж 1000 бр. (м. юни)
- *книга* „Майска нощ с феята Кандилка“ на Веселка Фламбулари (Гърция), предназначена за българските неделни училища, тираж 1000 бр.
- *изложба* „Светите равноапостоли Кирил и Методий и българо-византийско общение“, състояща се от 12 табла. Представя проникването и налагането на християнството на Балканите, мисията на светите братя Кирил и Методий и техните ученици, Златния век на Симеон, българските книжовни школи, паметници и храмове, посветени на първоучителите в различни региони по света. Изложбата е тиражирана в 100 бр. и е предназначена за българските културни сдружения и неделните училища
- *изложба*, посветена на Будителите, тираж 100 бр.
- *детски календар на ДАБЧ за 2013 г.* с подбрани наградени творби на участници в последните издания на Литературния конкурс „Стефан Гечев“ и по изобразително изкуство „България в моите мечти“, тираж 1000 бр. (м. декември)

IV. Взаимодействие на Държавната агенция за българите в чужбина с други институции и държавни органи

ДАБЧ поддържа контакти и осъществява взаимодействия с всички държавни институции и неправителствени организации, имащи отношение към историческото развитие и съвременното състояние на българските общности по света. Извън посочените в съответните раздели на настоящия отчет институции, **агенцията участва в следните комисии и работни групи:**

- *Постоянна междуведомствена комисия по въпросите на образователната дейност сред българите в чужбина*, създадена с Решение № 465 на МС от 23.06.2011 г.

Участват представители на МОМН, МВнР, ПК на заместник-министър председателя и министър на финансите на Р България, ДАБЧ, МВР и Съвета на ректорите. Създадена е със заповед на министъра на образованието, младежта и науката. Заседанията се провеждат веднъж месечно. Ангажиментите на ДАБЧ са реализирани в съответствие с приетия Правилник за дейността на комисията за периода от ноември 2011 г. до декември 2012 година. ДАБЧ участва в кандидат-студентската кампания по ПМС 103/1993 и ПМС 228/1997, в цялостната организация по посрещането на новоприетите студенти в края на м. септември и началото на м. октомври и издаването на необходимите документи за български произход, уреждащи тяхното местопребиваване в България.

- *Междуведомствена комисия по Министерско постановление № 334/2011 за българските неделни училища в чужбина*

Участват представители на Министерството на образованието, младежта и науката, Министерството на външните работи, Министерството на културата, представители на ПК на заместник-министър председателя и министър на финансите, ДАБЧ. В резултат от дейността на Комисията е съставен списък на 104 български неделни училища, одобрен от министъра на образованието, младежта и науката за финансиране по реда на посоченото постановление.

• *Междуведомствена комисия за реализиране на Националната програма „Роден език и култура зад граница” 2012 г.*

Сформирана е със заповед на министъра на образованието, младежта и науката. Участват представители на Министерството на образованието, младежта и науката, Министерството на външните работи, Министерството на културата, представители на ПК на заместник-министър председателя и министър на финансите. По време на заседанията са разгледани всички проекти на българските образователни структури, кандидатстващи за финансиране от българската държава за учебната 2012/2013 година. Отпуснато е финансиране на 64 структури.

• *Междуведомствена работната група по изготвяне на Годишен доклад за младежта за 2012 г.*

Работната група е създадена със заповед на министъра на образованието, младежта и науката. Участват представители на МТСП, Министерство на финансите, Министерство на вътрешните работи, Министерството на здравеопазването, Държавната агенция за българите в чужбина, Държавната агенция за закрила на детето. През август е предоставена информация за дейността на ДАБЧ, свързана с младите българи в чужбина, необходима за изготвянето на Годишния доклад за младежта.

• *Междуведомствена работната група по Националната стратегия за демографско развитие на Р България (2006 – 2020)*

Създадена е със заповед на министъра на труда и социалната политика. По плана за 2012 г. за изпълнение на стратегията са осъществени дейности в следните области: изпълнение на програма „Българи зад граница”; съхраняване на българската идентичност; изучаване на диаспората (създаване и поддържане на интернет портал за информация и общуване с българите зад граница). Ангажиментите на агенцията през 2012 г. са включени към Направление 5. „Разработване на адекватна миграционна и имиграционна политика”. Изготвен е отчет за изпълнението на Годишния план и са изпратени прогнозни показатели за 2013 година.

• *Междуведомствена работната група по Националната стратегия в областта на миграцията, убежището и на интеграцията 2011- 2020*

Създадена е със заповед на министъра на труда и социалната политика. ДАБЧ участва в изпълнението на Националната стратегия в областта на миграцията, убежището и интеграцията (2011 – 2020 г.), в частта „Политики към българите в чужбина”. Стратегията е приета от Министерския съвет на Република България през 2011 г. и се реализира по годишни планове, в които са заложили редица мерки. Всички дейности по изпълнение на мерките са заложили в основните направления в работата на институцията.